Należność pocztowa uiszczona ryczałtem.

Rok 6. Warszawa, dnia 15 kwietnia 1930 r. № 7.

OSZCZĘDNOŚĆ

Dwutygodnik poświęcony sprawie organizacji oszczędności w Polsce.

ORGAN ZWIĄZKU MIEJSKICH i POWIATOWYCH KAS OSZCZĘDNOŚCI W WARSZAWIE.

TREŚĆ:

REDAKCJA
WARSZAWA, PL. NAPOLEONA Nr. 7, tel. 88-90.
(GMACH POLSKIEGO BANKU KOMUNALNEGO).

ADMINISTRACJA
Warszawa, ul. Ś-to Krzyska Nr. 13,
tel. 442-63.

NAKŁAD I WYDAWNICTWO
„SAMORZĄDOWEGO INSTYTUTU WYDAWNICZEGO"
Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
w Warszawie, ul. Ś-to Krzyska Nr. 13.
Tel. 442-63.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU BRASŁAWSKIEGO

STRATY — **Rachunek Strat i Zysków na dzień 31 grudnia 1929 r.** — **ZYSKI**

STRATY

L. p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Zł.	gr.	Zł.	gr.
1	Wypłac. odset. za udziel. kredyty Kasie	98446	19		
2	Procenty za redyskonto weksli	9798	94		
3	„ dopisane na wkłady	4485	77		
4	„ „ „ rach. czekowe	759	34	113490	24
	Koszty administracji:				
5	a) osobowe	24575	85		
6	b) rzeczowe	9005	50	33581	35
7	Straty na kursie papierów wartościowych	100	61	100	61
8	Odpisy amortyzacyjne od nieruchomości	1057	97	1057	97
9	Czysty zysk	27948	37	27948	37
	Razem			176178	54

ZYSKI

L. p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Zł.	gr.	Zł.	gr.
1	Odsetki za udzielone pożyczki	169934	48		
2	Zysk na kuponach procentowych	155	80		
3	Prowizja za inkaso towarowe	4471	16		
4	„ „ „ wekslowe	784	83		
5	Prowizja za sprzedaż znaczków stemplowych	832	27		
	Razem			176178	54
	Z CZYSTEGO ZYSKU PRZEKAZANO				
	a) na kapitał zasobowy	20048	72		
	b) na zakup nieruchomości	4000	00		
	c) na wydatki związane z zamk. roczn.	2899	65		
	d) na założenie gimnazjum w Brasławiu	1000	00		
	RAZEM	27948	37		

BUCHALTER
Władysław Zacharewicz

DYREKTOR
Władysław Krajewski

B I L A N S

KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU BRASŁAWSKIEGO

NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1929 r.

Stan czynny (Aktywa)

L. p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Zł.	gr.	Zł.	gr.
1	Kasa	63324	44		
2	Rachunki bieżące w instytucjach kredytowych	34071	79	97396	23
3	Papiery wartościowe własne	2767	84	2767	84
4	Weksle zdyskontowane	143403	27		
5	Pożyczki wekslowe	1038648	56		
6	Pożyczki w rachunkach bieżących	76871	97	1258923	80
7	Pożyczki komunalne (udz. przez Kasę gm. wiejskim)	11300	00	11300	00
8	Ruchomości	9521	77	9521	77
9	Różne	2786	51	2786	51
	Razem			1382696	15
a)	Weksle i dokumenty do inkasa	83782	52	83782	52
	Razem			1466478	67

Stan bierny (pasywa)

L. p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Zł.	gr.	Zł.	gr.
1	Kapitał zakładowy	50000	00		
2	Fundusz rezerwowy	7238	65	57238	65
3	Wkłady instytucyj państwowych, samorządowych	36814	09	36814	09
4	Wkłady osób fizycznych i firm prywatnych	50535	01	50535	01
5	Salda kredytowe rachunków bieżących instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno-publ.	7668	70		
6	Salda kredytowe rachunków bieżących osób fizycznych i firm prywatnych	32696	13	40364	83
7	Redyskonto weksli	123625	60	123625	60
8	Kredyty udzielane kasie przez Banki Państwowe	1045880	00	1045880	00
9	Rachunki przechodnie	289	60	289	60
10	Czysty zysk	27948	37	27948	37
	Razem			1382696	15
	Różni za inkaso	83782	52	83782	52
	Razem			1466478	67

BUCHALTER
Władysław Zacharewicz

DYREKTOR
Władysław Krajewski

Rok 6. Warszawa, dnia 15 kwietnia 1930 r. № 7.

OSZCZĘDNOŚĆ

DWUTYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWIE ORGANIZACJI OSZCZĘDNOŚCI W POLSCE.

ORGAN ZWIĄZKU MIEJSKICH I POWIATOWYCH KAS OSZCZĘDNOŚCI W WARSZAWIE.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi:
Rocznie . . . . . zł. 32.—
Półrocznie . . . . „ 16.—
Kwartalnie . . . . „ 8.—
Miesięcznie . . . . „ 3,—
Cena Nr. pojedyńczego „ 1.40

REDAKCJA: Warszawa, pl. Napoleona Nr. 7, tel. 88-90
ADMINISTRACJA: Warszawa, ul. Ś-to Krzyska 13.
Konto czekowe w P. K. O. Nr. 1520
Redaktor ALEKSANDER SŁOMIŃSKI
Nakład i wydawnictwo „Samorządowego Instytutu Wydawniczego“ Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie, ul. Ś-to-Krzyska Nr. 13 m. 15. Tel. 442-63.

P. Józef Rożkowski, który podjął się czasowo prowadzenia redakcji „Oszczędności“, zrzekł się tego zajęcia z dn. 15 kwietnia r. b.

Niniejszem dziękujemy mu za udzielaną pismu przez szereg miesięcy pracę—którą obecnie w całości poświęca rozrastającej się działalności rewizyjnej naszego Związku.

Redakcję obejmuje p. Aleksander Słomiński, sekretarz Związku Kas Oszczędności. Ścisły stosunek między Związkiem a pismem będzie więc nadal utrzymany.

Pismo nasze nadal będzie starało się oświetlać wszystkie sprawy dotyczące działalności kas i bronić będzie ich uprawnionych interesów.

Zarząd Związku Miejskich i Powiatowych Kas Oszczędności
Prezes *(—) M. Szczepkowski.*

Doroczne Walne Zgromadzenie Członków Związku Miejskich i Powiatowych Kas Oszczędności w Warszawie.

Tegoroczne Walne Zgromadzenie członków Związku miało przebieg spokojny i poważny.

Obrady toczyły się szybko w atmosferze uznania dla rzetelnej pracy Zarządu Związku, wymiana zdań, jakkolwiek żywa, jednakże nigdy nie przechodziła we czczą, chaotyczną lub powierzchowną dyskusję, wnioski, zanim przeobrażały się w wiążące uchwały, poddawane były gruntownej i rzeczowej analizie.

Pracowite i wydajne były te obrady.

W Zgromadzeniu wzięło udział 53 delegatów komunalnych kas oszczędności z głosem decydującym i 7 z głosem doradczym oraz przedstawiciele Polskiego Banku Komunalnego.

Na Zgromadzeniu obecni również byli reprezentanci Rządu i instytucyj:

1) pp. Naczelnik Dr. Kazimierz Windakiewicz, Naczelnik Stefan Brzeziński, Radca Ryszard Lenartowicz—przedstawiciele Ministerstwa Spraw Wewnętrznych,
2) p. Radca Marjan Stępniewicz, delegat Min. Skarbu,
3) p. Józef Ołpiński — vice-Komisarz Rządu m. st. Warszawy,
4) p. Wacław Karpiński—przedstawiciel Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku,
5) p, Stanisław Jacyna — reprezentant Urzędu Wojewódzkiego Warszawskiego,
6) p. Antoni Królikowski—Dyrektor Biura Związku Polskich Kas Oszczędności we Lwowie.
7) p. Marjan Tułacz—Dyrektor Biura Związku Komunalnych Kas Oszczędności Województwa Śląskiego w Katowicach,
8) p. Bolesław Mrozowski — Sekretarz Rady Biura Zjazdów Instytucyj Oszczędnościowych w Polsce,
9) p. Marceli Porowski — przedstawiciel Związku Miast Polskich,
10) p. B. Wesołowski—Redaktor „Głosu Gminy Wiejskiej“,
11) p. Dr. H. Le Brun — Dyrektor Zrzeszenia Spółdzielczego Gospodarczo-Inwestycyjnego Samorządów Powiatowych,
12) pp. Edward Bohdan, W. Szewczyk, Z. Bukowski—przedstawiciele Banku Polskiego,
13) p. Marjan Jastrzębski — Dyrektor Państwowego Banku Rolnego,
14) p. St. Pawłowicz—Dyrektor Banku Gospodarstwa Krajowego,

I. ZAGAJENIE ZGROMADZENIA I WYBÓR PREZYDJUM.

Obrady w krótkich słowach zagaił p. Prezes Mieczysław Szczepkowski, serdecznie witając przedstawi-

cieli władz, banków i instytucyj społecznych oraz delegatów komunalnych kas oszczędności.

Po stwierdzeniu przez p. Prezesa Zarządu, że Zgromadzenie zwołane zostało zgodnie z postanowieniami §§ 10 i 11 statutu Związku i że zdolne jest do powzięcia uchwał, objętych porządkiem dziennym, rozesłanym członkom Związku wraz z zaproszeniami w terminie przez statut wymaganym, Zgromadzenie powołało przez aklamację na Przewodniczącego Zebrania p. Zygmunta Chudzyńskiego, Dyrektora Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu Łaskiego w Łasku, który, dziękując zgromadzonym za zaufanie i zaszczyt, jakim go obdarzono, zaproponował z kolei na Zastępcę p. Stanisława Winklera, Dyrektora Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu Radomskiego w Radomiu, oraz na Sekretarza p. Czesława Modzelewskiego, Dyrektora Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu Ostrołęckiego w Ostrołęce.

Zgromadzenie propozycję p. Przewodniczącego przyjęło oklaskami.

Po ukonstytuowaniu się Prezydjum, przemówienia powitalne wygłosili: pp. Naczelnik Dr. K. Windakiewicz—w imieniu Min. Spr. Wewn., Radca M. Stępniewicz—w imieniu Min. Skarbu, Dyr. St. Pawłowicz—w imieniu Banku Gospodarstwa Krajowego, Dyr. M. Jastrzębski—w imieniu Państwowego Banku Rolnego oraz Dyrektor J. Zdanowski — w imieniu Polskiego Banku Komunalnego.

Mówcy, stwierdzając wielkie zaufanie, jakiem cieszą się komunalne kasy oszczędności wśród społeczeństwa, podkreślali wielkie ich znaczenie w dziedzinie współtworzenia rodzimych kapitałów i życzyli coraz to większej, owocniejszej i wydajniejszej pracy na tem, dotąd w Polsce zaniedbanem, polu.

II. SPRAWOZDANIE ZARZĄDU I KOMISJI REWIZYJNEJ ORAZ ROZPATRZENIE BILANSU I RACHUNKU WPŁYWÓW I WYDATKÓW ZA R. 1929.

Pan Prezes M. Szczepkowski przedstawił następujące sprawozdanie:

I. Sprawy organizacyjne Związku.

W roku 1929 ilość zrzeszonych w Związku Kas wzrosła z 92 do 114 (102 powiatowe, 11 miejskich i 1 związku międzykomunalnego), czyli o 22.

Wzrost ilości kas zrzeszonych według Województw przedstawia się w porównaniu z latami ubiegłemi następująco:

Nazwa województwa	Ilość w dniu 31 grudnia: 1927 r.	1928 r.	1929 r.
Białostockie	10	11	12
Kieleckie	8	12	15
Lubelskie	8	18	19
Łódzkie	4	8	12
Nowogródzkie	3	7	7
Poleskie	5	9	9
Warszawskie	7	18	24
Wileńskie	1	3	8
Wołyńskie	3	6	8
	49	92	114

W dniu 31 grudnia 1929 r. na terenie działania naszego Związku było ogółem kas niezrzeszonych 13, a mianowicie: w województwie Białostockiem — 3, Kieleckiem—1, Łódzkiem —1, Poleskiem—1, Warszawskiem—3, Wołyńskiem—3 oraz Kasa m. st. Warszawy. Przystąpienia tych kas do Związku spodziewać się należy w najbliższym czasie.

W okresie sprawozdawczym odbyło się 5 posiedzeń Zarządu oraz 9 posiedzeń Komisji, powołanej do rozpatrywania na prawach Zarządu materjałów, przedkładanych przez rewidentów w związku z przeprowadzonemi w komunalnych kasach oszczędności rewizjami. Komisja ta, na posiedzeniach której są również obecni delegaci Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Ministerstwa Skarbu, jako przedstawiciele władzy nadzorczej, ma za zadanie wydawanie zarządzeń porewizyjnych, zmierzających do usunięcia stwierdzonych w kasach niewłaściwości i usterek. Na posiedzeniach Zarządu poza omawianiem spraw organizacyjnych i ogólnych, między innemi, uchwalono powołać specjalną Komisję z udziałem wybitnych fachowców, która zajęłaby się kwestją usprawnienia biurowości i księgowości komunalnych kas oszczędności.

Ponadto postanowiono wystąpić z wnioskiem, by Walne Zgromadzenie upoważniło Zarząd do pozbawiania mandatu tych członków Zarządu, którzy opuszczą bez usprawiedliwienia dwa kolejne posiedzenia.

2. Ogólna działalność Zarządu i Biura Związku.

Z ważniejszych czynności Zarządu i Biura Związku wymienić należy:

a) Urządzenie w czasie od dn. 25 lutego do dn. 3 marca 1929 r. kursu dla pracowników komunalnych kas oszczędności, na który uczęszczało 36 pracowników kas, a mianowicie: 8 z kas, działających na terenie województwa Lubelskiego, 7-miu z województwa Kieleckiego, 7-miu z województwa Warszawskiego, 5-ciu z województwa Białostockiego, po 3-ch z województw Poleskiego i Nowogródzkiego i po 1-m z województw: Wołyńskiego, Łódzkiego i Wileńskiego. W liczbie delegowanych na kurs pracowników K.K.O. było 15 dyrektorów, względnie kierowników kas i 21 buchalterów. Wykłady trwały ogółem 35 godzin.

b) Wzięcie udziału w Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu i wystawienie wspólnych eksponatów wszystkich Związków Kas Oszczędności, tudzież eksponatów, obrazujących działalność i rozwój kas, zrzeszonych w naszym Związku.

c) Zainicjonowanie Pierwszego Ogólnopolskiego Zjazdu delegatów komunalnych kas oszczędności, który to Zjazd odbył się w Poznaniu w dniach 22 i 23 września 1929 r. i na który, prócz 300 blisko delegatów kas ze wszystkich krańców Polski, przybyło w charakterze gości 93 delegatów Czechosłowackich kas oszczędności oraz Związku i Banku tychże kas.

d) Wzięcie udziału przez delegata Związku w dorocznym Walnym Zjeździe delegatów małopolskich kas oszczędności we Lwowie.

e) Udział delegatów Związku w Wojewódzkich Zjazdach w Wilnie, Pińsku, Lublinie i Łucku i wygłoszenie na Zjeździe Wileńskim przez Kierownika Biura Związku, p. J. Rożkowskiego, referatu na temat: „Organizacja księgowości i biurowości powiatowych komunalnych kas oszczędności". Treść tego referatu ogło-

szona została w Nr. Nr. 10, 20 i 24 dwutygodnika „Oszczędność” z 1929 r.

f) Utworzenie Komisji porozumiewawczej, złożonej z przedstawicieli wszystkich czterech Związków Kas Oszczędności w Polsce, dla wspólnego występowania na zewnątrz we wszystkich sprawach, dotyczących zrzeszonych członków. Komisja ta wypowiedziała się ostatnio za koniecznością powołania do życia Związku Związków Kas.

g) Wszczęto akcję w celu ubezpieczenia wszystkich komunalnych kas oszczędności w jednem towarzystwie ubezpieczeń, a to dla zmniejszenia opłat ubezpieczeniowych i ułatwienia kontroli nad prawidłowością zawieranych umów.

h) Stałe udzielanie informacyj i instrukcyj przedstawicielom kas w Biurze Związku oraz współpraca przy organizacji nowych kas. Prócz instruowania na miejscu w Biurze udzielano również porad i wskazówek w drodze pisemnej. W dzienniku korespondencji wchodzącej zarejestrowano 2657 listów i dokumentów, a w dzienniku korespondencji wychodzącej, nie licząc pism okólnych, wysyłanych pod jednym numerem, zarejestrowano 1261 listów.

3. Sprawy rewizyjne.

W roku 1929 przeprowadzono rewizje w 61 komunalnych kasach oszczędności, a mianowicie: w woj. Białostockiem w 6-ciu, w woj. Kieleckiem w 4-ch, w woj. Lubelskiem w 12-tu, w woj. Łódzkiem w 3-ch, w woj. Nowogródzkiem w 7-iu, w woj. Poleskiem w 8-iu, w woj. Warszawskiem w 8-iu, w woj, Wileńskiem w 6-iu i w woj. Wołyńskiem w 7-iu. Oprócz tych rewizyj dokonano w 8-miu wypadkach wizytacyj w celu stwierdzenia, czy porewizyjne zarządzenia Związku zostały przez organa kasy wykonane. Rewizje przeprowadzono w przeciągu 324 dni pracy, nie licząc 52 dni, spędzonych w drodze. Ilość zrewidowanych w poszczególnych miesiącach kas przedstawia się jak następuje: w lutym 2, w marcu 3, w kwietniu 5, w maju 4, w czerwcu 9, w lipcu 9, w sierpniu 8, we wrześniu 3, w październiku 7, w listopadzie 4 i w grudniu 7. Rewizja jednej kasy trwała przeciętnie 5 dni.

Najwięcej czasu rewidenci poświęcili na instruowanie zarówno organów kas, jak i pracowników, a w szczególności na udzielanie wyjaśnień i wskazówek w sprawach prawno-organizacyjnych i technicznych. Na podstawie zebranych w czasie rewizyj materjałów Związek wydał organom kas szereg zarządzeń w celu usunięcia zauważonych niewłaściwości i usterek, przyczem w 4-ch wypadkach Związek był zmuszony wystąpić z wnioskami do władz nadzorczych o uporządkowanie stosunków w organach kas.

4. Projekty ustawodawcze i interwencja Związku u władz oraz w państwowych instytucjach kredytowych i innych.

a) Współpracowano z pozostałemi Zwiazkami nad nowelizacją ustawodawstwa o komunalnych kasach oszczędności, przyczem opracowanie memorjału do władz, dotyczącego tej nowelizacji, Związki powierzyły p. Dr. Stefanowi Uhmie, któremu dostarczamy i w dalszym ciągu dostarczać będziemy niezbędnych do nowelizacji materjałów.

b) Interwenjowano u miarodajnych czynników w sprawie niecelowości zwoływania Zjazdów Wojewódzkich na terenach tych Województw, na których istnieje niewielka ilość kas.

c) Dalsza interwencja w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i w Ministerstwie Skarbu co do unormowania sprawy rewizyj, przeprowadzanych w komunalnych kasach oszczędności przez różne instytucje i urzędy. Zarząd Związku stoi na stanowisku, że nadzór władzy państwowej i rewizje związkowe w pełni gwarantują prawidłowość działalności Kas i zapewniają bezpieczeństwo lokat wobec wkładców. Tego stanowiska Zarząd broni na licznych posiedzeniach i konferencjach.

d) Złożono w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych memorjał w sprawie przestrzegania obowiązujących przepisów przy dokonywaniu wyborów organów kas.

e) Zwrócono się do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z prośbą o wydanie zarządzeń, uniemożliwiających łączenie funduszów kasy oszczędności z funduszami związku poręczającego, a to w celu uniknięcia wypadków wzajemnego kredytowania się tych instytucyj w sposób nieformalny bez uwidaczniania tego kredytowania w księgach rachunkowych.

f) Interwenjowano u miarodajnych czynników w sprawie konieczności szybkiego ogłaszania w dziennikach wojewódzkich statutów kas oszczędności dla umożliwienia tym instytucjom przejścia na nową organizację.

g) Zwrócono się do władz nadzorczych z memorjałem w sprawie kredytowania przez kasy oszczędności związków poręczających i proszono władze o spowodowanie, by kredytowanie to nie przekraczało norm, ustalonych w obowiązujących przepisach.

h) Zwrócono się do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z prośbą o wyjednanie, by komunalne kasy oszczędności miały możność otrzymywania depozytów sądowych, składanych przez urzędy ziemskie w związku z wykonywaniem ustawy o reformie rolnej.

i) Interwenjowano w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych w sprawie przyjmowania przez państwowe i samorządowe władze, urzędy i zakłady książeczek oszczędnościowych, jako wadja przy wszelkich przetargach, jako kaucje akcyzowe i celne, jako kaucje przy zawieraniu umów oraz jako zabezpieczenia pieniężne z innych tytułów wymagane.

j) Zwrócono się wspólnie z innemi Związkami do Ministerstwa Skarbu w sprawie zwolnienia od podatku od kapitałów i rent przychodów od wkładów, złożonych w komunalnych kasach oszczędności na książeczki oszczędnościowe oraz wyjednano u miarodajnych czynników zwolnienie od powyższego podatku przychodów z lokat, składanych w instytucjach kredytowych przez komunalne kasy oszczędności.

k) Zwrócono się do władz Państwowego Banku Rolnego w sprawie utrzymania w odniesieniu do k.k.o. systemu lokat tegoż Banku na książeczki oszczędnościowe.

l) Interwenjowano w Głównym Urzędzie Ubezpieczeń w sprawie umożliwienia Kasom Chorych lokowania wolnych funduszów w komunalnych kasach oszczędności.

5. Działalność propagandowa i wydawnicza.

Prowadzono akcję wydawniczą za pośrednictwem Spółki Wydawniczej „Oszczędność“, Sp. z ogr. odp., przyczem akcja ta polegała:

a) na redagowaniu przez Biuro Związku Dwutygodnika „Oszczędność“, będącego organem Związku,

w którym poza zagadnieniami gospodarczemi i finansowemi zamieszczano artykuły, poświęcone idei oszczędności i zagadnieniom organizacji, rozwoju i działalności k. k. o.. Na łamach dwutygodnika „Oszczędność“ prowadzono „Poradnik“, w którym dawano wskazówki i wyjaśniano zagadnienia o charakterze ogólnym, wiążącym się z działalnością kas;

b) na zaopatrywaniu kas w materjały propagandowe oraz w księgi rachunkowe i druki. Na materjał propagandowy, dostarczony w 1929 roku kasom, składały się: broszurki w ilości 167.621 sztuk, ulotki w ilości 98.330 sztuk i plakaty barwne w ilości 21.578 sztuk. Prócz powyższych materjałów kasom dostarczono: książeczek oszczędnościowych 99.307 sztuk, skarbonek blaszanych 1.503 szt., kartoników 287.776 szt. i mareczek oszczędnościowych 4.757.295 szt. Wartość wymienionych wyżej materjałów łącznie z książkami rachunkowemi i drukami stanowiła circa 130.000.— złotych. Spółka Wydawnicza rok sprawozdawczy 1929-ty zamknęła bez strat.

Celem usprawnienia działalności wydawniczej i większego wyspecjalizowania tego działu postanowiono połączyć Spółkę Wydawniczą „Oszczędność„ ze Spółką Wydawniczą „Samorząd“, będącą dotąd własnością Związku Sejmików i Zrzeszenia Spółdzielczego Gospodarczo-Inwestycyjnego Samorządów Powiatowych i prowadzić je pod nową firmą: „Samorządowy Instytut Wydawniczy“, Spółka z ogr. odp. Odnośny kontrakt zawarto w dniu 31 grudnia 1929 r. Członkami nowej Spółki, prócz Związku Miejskich i Powiatowych Kas Oszczędności są: Polski Bank Komunalny, Związek Sejmików (Biuro Zjazdów Samorządu Ziemskiego) oraz Zrzeszenie Spółdzielcze Gospodarczo-Inwestycyjne Samorządów Powiatowych.

6. Sprawozdanie rachunkowe.

Bilans na dzień 31.XII-1929 r.

Bilans na dzień 31 grudnia 1929 r. zamyka się sumą Zł. 22.942.19. Nadwyżki z lat ubiegłych, wynoszące Zł. 14.603.92, stanowią fundusz rezerwowy, z którego Zł. 12.500.— ulokowano w formie udziału w „Samorządowym Instytucie Wydawniczym“, Sp. z ogr. odp. Sprawozdanie to przedstawia się jak następuje:

Stan czynny.		Stan bierny.	
Rach. czekowy w Polskim Banku Komunalnym	Zł. 7.465,—	Fundusz Rezerwowy	Zł. 14.603,92
Udział w Samorządowym Instytucie Wydawniczym	„ 12.500,—	Wierzyciele	„ 55,—
Należności za koszty lustracyj kas	„ 2.772,83	Rach. Różne	„ 175,65
R-ki Różne	„ 204,36	Nadwyżka dochodów za 1929 r.	„ 8.107,62
	Zł. 22.942,19		Zł. 22.942,19

Rachunek Dochodów i Wydatków.

Rachunek dochodów i wydatków, zamykający się sumą Zł. 77.225, wykazuje nadwyżkę dochodów w kwocie Zł. 8.107,62. Nadwyżka ta powstała wskutek oszczędności na wydatkach personalnych oraz z powodu otrzymania z Polskiego Banku Komunalnego subwencji, wysokość której Zarząd Związku obliczył na 25.000 zł.

Zestawienie rachunku dochodów i wydatków przedstawia się jak następuje:

Winien		Ma	
Koszty Administracji	Zł. 68.808,19	Wpisowe	Zł. 2.000,—
Koszty kursu dla pracowników k.k.o. (niedobór)	„ 160,05	Składki członkowskie	„ 50.225,—
Koszty Wystawy Poznańskiej (niedobór)	„ 149,14	Subwencje	„ 25.000,—
Nadwyżka dochodów za 1929 r.	„ 8.107,62		
	Zł. 77.225,—		Zł. 77.225,—

Rachunek udziału w Powszechnej Wystawie Krajowej W Poznaniu.

Winien			Ma		
Wydatki:			**Wpływy**	Zł. 9.960,—	
Za miejsce na Wystawie	Zł. 2.025,—		Niedobór	„ 149,14	10.109,14
Koszty sporządzenia dat statystycznych	„ 786,43				
Urządzenie eksponatów na miejscu oraz wynagrodzenie i przejazdy personelu	„ 7.036,71				
Fotografje	„ 196,—				
drobne	„ 65,—	10.109,14			
		Zł. 10.109,14			Zł. 10.109,14

Z powyższego zestawienia wynika, że koszty Wystawy Poznańskiej wyniosły Zł. 10.109,14, a wpływy Zł. 9.960, — oraz że niedobór w kwocie Zł. 149,14 pokryty został z ogólnego budżetu Związku.

Winien **Rachunek urządzenia Kursu dla pracowników k. k. o.** **Ma**

Wydatki:			Wpływy		
Wynagrodzenie prelegentów	Zł. 1.528,—		Wpływy	Zł. 1.900,—	
Okólniki, portorja i materjały piśmienne	„ 88,50		Niedobór	„ 160,05	2.060,05
Lokal	„ 131,35				
Różne i drobne	„ 312,20	2.060,05			
		Zł. 2.060,05			Zł. 2.060,05

Jak widać z powyższego zestawienia, wydatki, związane z urządzeniem kursu dla pracowników k.k.o., wyniosły Zł. 2.060,05, a wpływy z opłat od uczestników Zł. 1,900,—. Niedobór, wykazany w kwocie Zł. 160,05 pokryto z budżetu Związku.

Winien **Rachunek Kosztów Rewizyj.** **Ma**

Pozostałość z dn. 31.XII. 28 r.	Zł. 866,93		Wpłacono w 1929 r.	Zł. 9.604,92	
Wystawiono rachunków w r. 1929 na sumę	„ 11.510,82	12.377,75	Zalega	„ 2.772,83	12.377,75
		Zł. 12.377,75			Zł. 12.377,75

7. Sprawozdanie z wykonania budżetu za r. 1929.

Budżet wydatków i dochodów na r. 1929 preliminowano w sumie Zł. 83.940.— Faktyczne wydatki wyniosły sumę Zł. 68.808,19, a dochody łącznie z subwencją Polskiego Banku Komunalnego Zł. 77.225,— Należy wyjaśnić, że w sumie wydatków Zł. 68.808,19 nie mieszczą się niedobory w związku z Wystawą Poznańską i z urządzeniem kursu.

Sprawozdanie z wykonania budżetu przedstawia się jak następuje:

Wydatki.

	Uchwalone przez Walne Zgromadzenie	Wydatkowane z upoważnienia Zarządu
Zwyczajne:		
Biuro	Zł. 73.940,—	62.228,01
Koszty zwołania Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia	„ 500,—	185,—
Zebrania Zarządu	„ 5.200,—	2.370,70
Zebrania Komisji Rewizyjnej	„ 300,—	192,—
Zjazdy Wojewódzkie	„ 1.000,—	1.374,47
Składki	„ 1.500,—	1.000,—
Bibljoteka i Prenumerata Pism	„ 1.000,—	103,60
Drobne wydatki	„ 500,—	1.354,41
	Zł. 83 940,—	68,808,19
Nadzwyczajne:		
Wystawa Poznańska	Zł. 8.000,—	10.109,14
	Zł. 8.000,—	10.109,14
Nieprzewidziane:		
Kurs dla pracowników k. k. o.	Zł. — —	2.060,05
	Zł. — —	2.060,05

Dochody.

	Preliminowane	Faktyczne wpływy
Zwyczajne:		
Wpisowe	Zł. 1.000,—	2.000,—
Składki Członkowskie	„ 44.500,—	44.900,—
Zaległe składki	„ 3.500,—	5.325,—
Subwencje	„ 34.940,—	25.000,—
	Zł. 83.940,—	77.225,—
Nadzwyczajne:		
Specjalne składki w wysokości 20% składki rocznej na koszty Wystawy Poznańskiej	Zł. 8.900,—	9.960,—
	Zł. 8.900,—	9.960,—
Nieprzewidziane:		
Wpływy	Zł. — —	1.900,—
	Zł. -- —	1.900,—

Następnie p. Prezes Szczepkowski, wobec nieprzybycia na Zebranie członków Komisji Rewizyjnej, odczytał protokuł Komisji Rewizyjnej.

8. Protokuł Komisji Rewizyjnej.

W dniu 10 marca 1930 roku Komisja Rewizyjna Związku Miejskich i Powiatowych Kas Oszczędności w Warszawie zgodnie z § 17 statutu dokonała rewizji ksiąg i dokumentów, zbadała sposób wykonania budżetu za r. 1929 oraz zapoznała się ze sprawozdaniem z działalności Zarządu Związku, na podstawie czego stwierdziła co następuje:

1) R-k Bilansu Zamknięcia zgodnie z księgami oraz dowodami zastał zamknięty sumą zł. 22.942.19

(wyraźnie zł. dwadzieścia dwa tysiące dziewięćset czterdzieści dwa gr. 19), r-k zaś Wydatków i Dochodów nadwyżką w sumie Zł. 8.107.62 (osiem tysięcy sto siedem zł. i gr. 62). Nadwyżka powyższa powstała w związku z udzieleniem przez Polski Bank Komunalny w Warszawie subwencji w naturze (kierownictwo, lokal, światło i opał).

2) Budżet preliminowany przez Walne Zgromadzenie w wydatkach w kwocie Zł. 83.940.— wykonany został po stronie rozchodów kwotą 68.808.19 (zł. sześćdziesiąt osiem tysięcy osiemset osiem gr. 19), przyczem stwierdzono przekroczenia budżetowe, uskutecznione na podstawie odnośnych uchwał Zarządu, a mianowicie: na „Zjazdy Wojewódzkie" w kwocie Zł. 374.47 (trzysta siedemdziesiąt cztery zł. 47 gr.), na r-ku „Drobne Wydatki" Zł. 874.41 (osiemset siedemdziesiąt cztery zł i gr. 41). Na kosztach utrzymania Biura zaoszczędzono Zł. 11,711.99 głównie z powodu czynionych oszczędności w wydatkach osobowych. Pozostałe drobne różnice zostały wyszczególnione w sprawozdaniu z wykonania budżetu.

Po stronie dochodów preliminowano Zł. 83.940.— wpłynęło Zł. 77.225.— Różnica ta powstała z powodu nieotrzymania subsydjum w wysokości, preliminowanej w budżecie.

Komisja Rewizyjna, opierając się na dokonanej lustracji działalności Zarządu, stawia wniosek o udzielenie Zarządowi Związku Miejskich i Powiatowych Kas Oszczędności absolutorjum za czynności tegoż w r. 1929 oraz zaakceptowanie projektu budżetu na 1930 r.

Dla porządku zaznacza się, iż członek Komisji Rewizyjnej Związku Miejskich i Powiatowych Kas Oszczędności, p. Dr. Józef Marczyński, nieobecność swoją na Komisji usprawiedliwił pismem z dn. 7/3-1930 r.

Warszawa, dn. 10 marca 1930 r.

(—) *H. Szuster*
(—) *A. Świerzbiński*

Nad sprawozdaniem wywiązała się ożywiona dyskusja, w której brali udział: pp. Przewodniczący Dyr. Zygmunt Chudzyński, Dyr. Bronisław Szeptunowski z Lidy, Dyr. Adolf Kiełpsz z Prużany, Dyr. Józef Neyman z Grodna, Dyr. Wiktor Bokalski z Sokołowa Podl., Dyr. Władysław Zawistowski z Oszmiany, v. Dyr. Władysław Gruszczyński z Warszawy, Dyr. Polskiego Banku Komunalnego Juljusz Zdanowski, Dyr. Banku Gospodarstwa Krajowego St. Pawłowicz, Sekretarz Rady Biura Zjazdów Instytucyj Oszczędnościowych w Polsce Bolesław Mrozowski oraz Prezes Zarządu Związku Mieczysław Szczepkowski.

W dyskusji między innemi zwrócono uwagę na konieczność uregulowania współpracy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego i Państwowym Bankiem Rolnym, które pobierają od dyskonta weksli zbyt wysokie procenty i prowizje. Zwłaszcza sprawa inkasa weksli w Banku Gospodarstwa Krajowego nastręczała dużo zastrzeżeń ze strony Delegatów Kas.

Odpowiadając na zarzuty stawiane Bankowi Gospodarstwa Krajowego, p. Dyr. Pawłowicz wyjaśnił, że chętnie uwzględni postulaty komunalnych kas oszczędności w miarę możności oraz że sprawa organizacji działu inkasowego B. G. K. jest obecnie w opracowaniu i sądzi, że współpraca z K, K. O. w niedługim czasie załatwioną będzie pomyślnie.

Po wyczerpujących wyjaśnieniach p. Prezesa Szczepkowskiego, Walne Zebranie przyjęło do wiadomości sprawozdanie Zarządu i udzieliło jednogłośnie absolutorjum z działalności Zarządu Związku za r. 1929.

III. REFERAT O DOKONANYCH REWIZJACH KAS.

Przed referatem zabrał głos p. Prezes Szczepkowski i oświadczył że, jakkolwiek rewidenci stwierdzili w roku ubiegłym znaczną ilość usterek w prowadzeniu komunalnych kas oszczędności, to jednakże w porównaniu do lat ubiegłych nastąpiła znaczna poprawa i w ani jednym wypadku nie stwierdzono złej woli.

Nad sprawozdaniem rewizji kas, które odczytał p. Józef Rożkowski, wywiązała się ciekawa dyskusja, w wyniku której uchwalono, aby Związek przesłał wszystkim zrzeszonym kasom treść wyżej wspomnianego referatu.

IV. BUDŻET NA ROK 1930.

P. Józef Rożkowski, Kierownik Biura Związku, odczytał następujący preliminarz budżetowy Związku na r. 1930.

Projekt Budżetu na 1930 r.

Wydatki

	Preliminowane na 1930 r.	Wykonanie w 1929 r.	Preliminowane w 1929 r.
Biuro:			
a) osobowe	79.104,—	54.744,85	66.440,—
b) rzeczowe	8.500,—	7.483,16	7.500,—
Koszty zwołania zwyczajnego Walnego Zgromadzenia	500,—	185,—	500,—
Zebrania Zarządu	6.100,—	2.370,70	5.200,—
„ Komisji Rewizyjnej	300,—	192,—	300,—
Zjazdy Wojewódzkie	1.500,—	1.374,47	1.000,—
Składki	1.500,—	1.000,—	1.500,—
Bibljoteka i prenumerata pism	1.000,—	103,60	1.000,—
Drobne wydatki	2.000,—	1.354,41	500,—
Honorarjum za napisanie podręcznika	3.000,—	—	—
	103.504,—	68.808,19	83,940,—

Dochody

	Preliminowane na 1930 r.	Wykonanie w 1929 r.	Preliminowane w 1929 r.
Nadwyżka z r. 1929	8.107,62		
Wpisowe	1.000,—	2.000,—	1.000,—
Składki członkowskie	53.250,—	44.900,—	44.500,—
Zaległe składki	8.300,—	5.325,—	3.500,—
Subwencje	32.846,38	25.000,—	34.940,—
	103.504,—	77.225,—	83.940,—

W budżecie tym wydatki personalne i rzeczowe obliczone zostały na podstawie faktycznych wydatków obecnych, gdyż Zarząd stoi na stanowisku konieczności utrzymania wysokości składek członkowskich w dotychczasowej skali, podanej w Nr. 9 dwutygodnika „Oszczędność" z dn 15 maja 1929 r. W razie wzmożenia pracy Związku; co spowodowałoby konieczność poniesienia dalszych wydatków, liczyć się należy z możliwością powstania niedoboru, pokrycie którego Zarząd widzi tylko w subwencji Polskiego Banku Komunalnego i banków państwowych,

W dyskusji nad budżetem zabierali głos: pp. Przewodniczący .Zygmunt Chudzyński, Dyr. Antoni Brzeziński z Łodzi, Dyr. Fried z Wilna oraz Dyr. Bronisław Szeptunowski z Lidy.

Wyjaśnień udzielali: pp. Dyr. Polskiego Banku Komunalnego Juljusz Zdanowski oraz Prez. M. Szczepkowski.

Budżet został przyjęty jednogłośnie z warunkiem uzupełnienia po stronie wydatków kosztami lustracyj oraz po stronie dochodów zwrotami z tytułu przeprowadzonych rewizyj.

Nadto Walne Zgromadzenie upoważniło Zarząd do przekroczenia budżetu wydatków, o ile znajdą się na to środki pokrycia, do pozbawiania mandatów tych członków Zarządu, którzy bez usprawiedliwienia opuszczą dwa kolejne posiedzenia, do zaciągania pożyczek do wysokości połowy sumy budżetowej.

Pozatem uchwalono podnieść djety dla zamiejscowych członków Zarządu do wysokości Zł. 35.— oraz dezyderat, aby Zarząd Związku na przyszłość przyjął pod uwagę zmianę stawek członkowskich.

Następnie Walne Zebranie uchwaliło następujący

Program prac na r. 1930.

a) działalność instrukcyjna w Biurze Związku i na miejscu w kasach oraz na Zjazdach wojewódzkich i innych.

b) szkolenie rewidentów Związku i pracowników komunalnych kas oszczędności,

c) współdziałanie w organizacji nowych kas,

d) dokonanie rewizyj przynajmniej w 100 kasach,

e) kontynuowanie współpracy z pozostałemi Związkami w celu umożliwienia k. k. o. zrealizowania ich żądań i zapewnienia im należytego rozwoju oraz dążenie do jaknajszybszego zorganizowania Związku Związków K.K.O.

f) popieranie wydawnictw propagandowych i instrukcyjnych, a w szczególności wydanie podręcznika, dla pracowników k. k. o.

g) zbieranie materjałów i dalsze prace nad nowelizacją ustawodawstwa, dotyczącego k.k.o.

h) organizowanie wycieczek i zjazdów zarówno krajowych, jak i zagranicznych w celu zapoznania się z organizacją kas oszczędności i z przyjętemi przez te kasy systemami pracy,

V. ORGANIZACJA ZWIĄZKÓW KAS OSZCZĘDNOŚCI.

Sprawę organizacji Związków Kas Oszczędności zreferował .p Dyrektor Polskiego Banku Komunalnego Juljusz Zdanowski i między innemi zaznaczył, że już obecnie Związki: Lwowski, Warszawski, Poznański i Śląski, odczuwając potrzebę zorganizowania Związku Związków, wyłoniły z pośród siebie Komisję porozumiewawczą.

Zadaniem takiego Związku Związków będzie praca nad polepszeniem metod działalności k. k. o., praca nad ulepszeniem ustawodawstwa obowiązującego komunalne kasy oszczędności, oraz reprezentowanie interesów k. k. o. wobec władz i urzędów. Związek Związków będzie uzupełnieniem tej pracy, którą dotychczas każdy z osobna prowadził Związek; prawo rewizji natomiast w kasach zachowałyby obecnie istniejące Związki kas. Mówca zgłosił następujący wniosek: Walne Zebranie upoważnia Zarząd Związku do opracowania statutu Związku Związków, z zastrzeżeniem, że zakres jego działalności nie będzie przekraczał dotychczasowej kompetencji Związków z wyłączeniem prawa rewizji w komunalnych kasach oszczędności,

Wniosek ten został przyjęty jednomyślnie.

VI. UZUPEŁNIAJĄCE WYBORY 3-CH CZŁONKÓW ZARZĄDU i 3-CH JEGO ZASTĘPCÓW.

W głosowaniu tajnem Walne Zebranie wybrało ponownie, ustępujących ze starszeństwa członków Zarządu pp. Józefa Rozieckiego Dyr. Komunalnej Kasy Oszczędności pow. Piotrkowskiego w Piotrkowie i Ludwika Wierzbowskiego Dyr. Komunalnej Kasy Oszczędności pow. Pułtuskiego w Pułtusku oraz Zygmunta Chudzyńskiego, Dyr. Komunalnej Kasy Oszczędności pow. Łaskiego w Łasku, na jeden rok na miejsce p. Bolesława Kuczyńskiego.

Na zastępców powołano: pp. Stanisława Winklera, Dyr. Komunalnej Kasy Oszczędności pow. Radomskiego w Radomiu, Józefa Neymana, Dyr. Komunalnej Kasy Oszczędności pow. Grodzieńskiego w Grodnie oraz Czesława Modzelewskiego, Dyr. Komunalnej Kasy Oszczędności pow. Ostrołęckiego w Ostrołęce.

VII. WYBÓR KOMISJI REWIZYJNEJ.

Na wniosek Przewodniczącego przez aklamację do Komisji Rewizyjnej powołano: pp. Henryka Szustera, Dyr. Komunalnej Kasy Oszczędności pow. Opoczyńskiego w Opocznie (ponownie), Wł. Malinowskiego, Dyr. Komunalnej Kasy Oszczędności pow. Hrubieszowskiego w Hrubieszowie oraz Mieczysława Lisowskiego, Dyr. Komunalnej Kasy Oszczędności pow. Bielskiego w Bielsku Podl.

Przewodniczący, stwierdziwszy, że wolnych wniosków nie zgłoszono oraz że porządek dzienny został wyczerpany, wyraził Delegatom Kas podziękowanie za udział w Zgromadzeniu i zamknął obrady.

Przepisy prawne, jakie obowiązują związki komunalne przy zaciąganiu pożyczek.

Przepisy prawne, jakie obowiązują związki komunalne przy zaciąganiu pożyczek, mieszczą się częściowo w ustawie z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747), częściowo zaś w ustawach o ustroju poszczególnych rodzajów związków komunalnych. Ponieważ zaś ustawy ustrojowe są oczywiście różne dla poszczególnych grup związków komunalnych, zaś dla jednorodnych grup związków komunalnych są one różne w poszczególnych b. zaborach, a nawet różne w obrębie tych samych b. zaborów, przeto jasnem jest, że przepisy o pożyczkach, zawarte w tych ustawach są—zarówno pod względem ich treści, jak i ujęcia—bardzo rozmaite.

Wspomniana wyżej rozmaitość samorządowych ustaw ustrojowych odbiła się również na przepisach ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych, dotyczących pożyczek, jakkolwiek ustawa ta obejmuje wszystkie rodzaje związków komunalnych oraz wszystkie b. zabory i posiada wyraźną tendencję unifikacyjną. Uwydatnia się to w szczególności w uregulowaniu nadzoru nad zaciąganiem pożyczek długoterminowych przez miasta, sprawa ta mianowicie inaczej jest unormowana w każdym z b. zaborów.

Ponieważ jednakże ustawa ta dotyczy wszystkich związków komunalnych, przeto omówieniu jej przepisów, dotyczących pożyczek, daję pierwszeństwo przed przepisami ustaw ustrojowych, pomijając jedynie kwestję nadzoru, względnie organów władzy nadzorczej, powołanych do zatwierdzania uchwał pożyczkowych, o czem będę pisał przy omawianiu formalnych warunków ustaw ustrojowych, wymaganych dla prawomocności uchwał pożyczkowych poszczególnych rodzajów związków komunalnych,

Otóż w ustawie o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych sprawy pożyczek dotyczy przedewszystkiem art. 33. Wedle niego „uchwały związków komunalnych w sprawie zaciągnięcia pożyczek i objęcia poręki, z wyjątkiem pożyczek, przeznaczonych na czasowe zasilenie funduszów kasowych, wymagają zatwierdzenia władz nadzorczych (art. 36 i 37)“.

Do powyższego postanowienia ustawy wprowadza § 2 wykonawczego rozporządzenia III Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 sierpnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 790) następujące wyjaśnienie: „Za pożyczki, przeznaczone na czasowe zasilenie funduszów kasowych, uważa się pożyczki, podlegające zwrotowi w tym roku budżetowym, w którym zostały zaciągniete, oraz pożyczki, zaciągane na okres niedłuższy, aniżeli sześciomiesięczny“.

Nadto—dla wyjaśnienia omawianego art. 33 wydało Ministerstwo Spraw Wewnętrznych okólnik z dnia 21 maja 1927 r. Nr. 116, według którego postanowienie art. 33 należy—zgodnie zresztą z obowiązującemi ustawami o ustroju związków komunalnych[1]) — rozumieć w ten sposób, że aczkolwiek nie wszystkie pożyczki związków komunalnych wymagają zatwierdzenia władzy nadzorczej, to jednakże nie mogą organa wykonawcze zaciągać żadnych pożyczek bez upoważnienia ich do tego przez odpowiednią uchwałę związku komunalnego, przyczem przez wyrażenie „uchwała związku komunalnego“ rozumie się oczywiście uchwałę organu uchwalającego danego związku—czy to dotyczącą konkretnie danej pożyczki, czy też upoważniającą organ wykonawczy do zaciągania w pewnym określonym czasie (np. w ciągu roku budżetowego) pożyczek obrotowych (na zasilenie funduszów kasowych) do określonej wysokości oraz na ogólnie w tejże uchwale określonych warunkach.

Drugim artykułem w ustawie o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych, który się z tematem naszym wiąże, jest art. 39, regulujący postępowanie władz nadzorczych przy zatwierdzaniu uchwał finansowych związków komunalnych, zatwierdzeniu podlegających, a więc dotyczący także pożyczek długoterminowych.

Wedle tego artykułu uchwała pożyczkowa powinna być w ciągu dni 15 po jej powzięciu skierowana do bezpośredniej władzy nadzorczej. Jeśli władza ta nie jest właściwą do zatwierdzenia uchwały, ma ją w ciągu dni 7 przesłać władzy właściwej, ta zaś władza—jeśli uchwała nie posiada istotnych braków—powinna wydać swoje orzeczenie o zatwierdzeniu uchwały lub odmowie zatwierdzenia w ciągu dni 60[1]). Jeśli decyzja w tym terminie nie zostanie wydana, uważa się uchwałę za zatwierdzoną.

Dalsze przepisy, które mogą nas tu interesować, zawiera rozporządzenie wykonawcze do omówionego dopiero art. 39 (§ 5 wymienionego już wyżej rozporządzenia III Ministra Spraw Wewn. z dn. 16 sierpnia 1924 r., zmieniony częściowo przez § 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewn. z dn. 16 grudnia 1925 r., Dz. U. R. P. Nr. 131, poz. 939). Znajdujemy tam mianowicie wyliczenie materjałów, jakie powinny być przez związek komunalny dołączone do uchwały pożyczkowej, przedkładanej władzy nadzorczej do zatwierdzenia. Obok takich materjałów finansowych, jak: preliminarz budżetowy, sprawozdanie z wykonania budżetu za rok poprzedni, sprawozdanie rachunkowo-kasowe za ubiegłe kwartały roku bieżącego wraz z wykazaniem zaległości danin komunalnych, wykaz majątku komunalnego, wykaz długów komunalnych i statut etatów stanowisk służbowych dla pracowników związku komunalnego, które to materjały powinny być dołączone do każdej uchwały finansowej, podlegającej zatwierdzeniu, należy do uchwał pożyczkowych dołączyć: 1) przybliżony kosztorys robót, o ile pożyczka ma być zaciągnięta na podjęcie robót, 2) określenie formy pożyczki (wekslowa, hipoteczna i t. p.) i 3) sposób oprocentowania i plan amortyzacji pożyczki.

Przechodzę z kolei do przepisów ustaw ustrojowych, dotyczących pożyczek, t. j. regulujących, jakie organa związków komunalnych powołane są do uchwalania i realizowania pożyczek i jakie przytem warunki muszą być zachowane; tu również, jak już zaznaczyłem poprzednio, wymienię władze nadzorcze, powołane do zatwierdzania uchwał pożyczkowych.

---

[1]) Ob. dalej uwagę, zamieszczoną przy omawianiu uchwał pożyczkowych gmin wiejskich b. zaboru austrjackiego.

[1]) Dawny termin 30-dniowy zastąpiony został terminem 60-dniowym art. 3 rozp. Prez. Rzpl. z dnia 1 czerwca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 448).

Materjał grupuję wedle rodzajów związków komunalnych, w szczególności:

I. Gminy wiejskie.

1) na obszarze b. Król. Kongresowego.

Uchwala pożyczkę zebranie gminne bezwzględną większością głosów przy obecności najmniej połowy liczby osób, uprawnionych do udziału w zebraniu. Skrypt dłużny zeznaje imieniem gminy wójt i dwóch członków rady gminnej.

(Art. 208 ustawy gminnej z dnia 2.III. r. 1864 (Zb. Pr. Ces. ros. T. II, cz. V) „Do atrybucji zebrań gminnych należy co następuje: . . . . . 2. Uchwały we wszelkich interesach gospodarczych i innych całej gminy dotyczących . . . .“

Art. 209: „Uchwały zebrania gminy wtenczas tylko stają się ważnemi, kiedy zapadną pod przewodnictwem wójta lub jego zastępcy sołtysa (w przypadkach art. 208 przewidzianych) i wobec najmniej połowy liczby osób, prawo głosowania na zebraniach mających“[1])

Art. 210: „Uchwała następuje jednomyślnością lub większością głosów, według zdania tej części zebrania, która choć jednym głosem część drugą przeważy. W razie rozdzielenia się zebrania na dwie równe części, większość pozostanie przy tej połowie, do której się wójt przyłączy.

Art. 11 dekretu z dn. 27.XI-1918 r. o utworzeniu rad gminnych (Dz. Pr. P. P. Nr. 18, poz. 48): „Do ważności umów, zobowiązujących gminę, jako osobę prawną, potrzebny jest podpis wójta i przynajmniej dwuch z czterech członków, upoważnionych do tego przez radę gminną“).

2) na obszarze województw wschodnich.

Uchwala pożyczkę rada gminna przy obecności conajmniej $^2/_3$ członków rady większością $^2/_3$ głosów. Skrypt dłużny podpisuje wójt i jeden członek zarządu gminnego.

(Art. 22 rozp. Kom. Gen. Z. W. z dn. 26.IX 1919 r. o samorządzie gm., Dz. Urz. Z. C. Z. W. Nr. 21, poz. 215: „....W szczególności do kompetencji rady gminnej należą i decyzji jej podlegają następujące sprawy: . . . . . . 2) . . . zaciąganie pożyczek . . . “.

Art. 32: „Do powzięcia uchwał o zaciągnięciu pożyczek . . . . niezbędna jest zawsze obecność conajmniej $^2/_3$ członków rady . . . .“.

Art. 33: Uchwały, wymagające w myśl poprzedniego artykułu większej liczby obecnych członków, zapadają większością $^2/_3$ oddanych głosów. . . . . , . W razie równości głosów przeważa głos przewodniczącego“.

Art. 58: „Dokumenty, przez które gmina zaciąga zobowiązania, muszą być podpisane przez wójta i jednego członka zarządu gminnego oraz opatrzone pieczęcią gminy“).

[1]) Wobec tego, że powyższe quorum rzadko jest osiągane, to w praktyce zwołuje się zwykle zebranie gminne w drugim terminie (i to zazwyczaj ten drugi termin oznacza się zgóry bezpośrednio po pierwszym) z zaznaczeniem, iż będzie ono prawomocne pod względem quorum bez względu na liczbę obecnych. Jest to jednak tylko prawo zwyczajowe, przepisu takiego w ustawie gminnej brak.

3) na obszarze b. zaboru austrjackiego.

Uchwala pożyczkę rada gminna bezwzględną większością głosów; dla pożyczek długoterminowych potrzebna obecność $^2/_3$ liczby radnych. Skrypt dłużny podpisuje naczelnik gminy i jeden asesor, przy pożyczkach długoterminowych — nadto dwóch radnych.

(§ 30 ustawy gminnej z dn. 12.VIII. 1866 r., Dz. U. Kr. Nr. 19: „W sprawach gospodarstwa gminy należą do obrad i uchwał rady: . . . . c) . . , staranie o pokrycie niedoboru . . . . f) wogóle wszelkie sprawy, nie należące do zwyczajnego zarządu majątkiem i te, które sobie rada względem tego zarządu zastrzeże“[1]).

§ 42: „Rada nie może powziąć uchwały, jeżeli więcej niż połowa radnych nie jest na posiedzeniu obecną. Do uchwały . . . . podlegającej wyższemu zatwierdzeniu, potrzebną jest obecność $^2/_3$ części radnych“.

§ 46: „Do ważności uchwały potrzebną jest bezwzględna większość głosów obecnych radnych. Przewodniczący głosuje . . . . tylko w razie równości głosów, a wtedy to zdanie staje się uchwałą, które z doliczeniem jego głosu większość bezwzględną otrzymało“.

§ 54: „Dokumenty, mocą których gmina przyjmuje zobowiązania względem osób trzecich, muszą być podpisane przez naczelnika gminy i jednego asesora lub przysiężnego.

Dokument, dotyczący interesu, do którego zawarcia potrzebne jest przyzwolenie rady lub wyższe zatwierdzenie, musi nadto być podpisany przez dwóch radnych i powołać się do tego przyzwolenia lub zatwierdzenia.

W każdym razie dokument, wydany imieniem gminy, musi być zaopatrzony pieczęcią gminy“).

4) na obszarze b. zaboru pruskiego.

Uchwala pożyczkę zgromadzenie gminne (rada gminna) [2]) większością głosów przy obecności conajmniej $^1/_3$ uprawnionych do głosowania członków gminy (połowy liczby członków rady gminnej). Skrypt dłużny podpisuje sołtys i jeden z ławników.

(§ 102 ustawy gminnej z dn. 3.VII.1891 r.: „Zgromadzenie gminne (rada gminna) decyduje o wszelkich sprawach gminy, o ile one ustawą nie zostały przekazane wyłącznie sołtysowi.....“.

§ 106: „Zgromadzenie gminne jest zdolne do powzięcia uchwał, jeśli obecnych jest więcej niż $^1/_3$ część uprawnionych do głosowania członków gminy,

[1]) Jak z treści § 30 widać, o pożyczkach wyraźnej wzmianki w nim niema; punkt c) niekoniecznie nawet wskazuje na pożyczki, bo pokrycie niedoboru może nastąpić również w inny sposób, a niekoniecznie przez zaciągnięcie pożyczki, z punktu zaś f) wynikałoby, że do kompetencji rady gminnej należą tylko pożyczki długoterminowe, bo one tylko nie należą do zwyczajnego zarządu majątkiem. W takim razia nieścisłym byłby okólnik Nr. 116, wyżej przytoczony, który mówi, iż każda pożyczka wymaga uchwały organu uchwalającego związku komunalnego.

[2]) Stosownie do § 49 ustawy gminnej dla 7 wschodnich prowincyj Monarchji z dnia 3.VII. 1891 r. (Zb. ust. pr. str. 233) zmienionej częściowo rozporządzeniem Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z dn. 25.III 1920 r. (Dz. Urz. Min. b. Dzieln. Pr. Nr. 19), w tych gminach, w których liczba uprawnionych do głosowania wynosi więcej niż 100, wstępuje od chwili, kiedy lista uprawnionych do głosowania to wykaże, w miejsce zgromadzenia gminnego rada gminna.

Dla rady gminnej potrzeba obecności więcej niż połowy jej członków.

W obu wypadkach należy w zaproszeniu wskazać na to, że nieobecni muszą się podporządkować powziętym uchwałom.

Jeśli się po raz drugi zwołuje zgromadzenie gminne (radę gminną) do obrad nad tą samą sprawą, to przybyli członkowie są zdolni do powzięcia uchwał bez względu na ich liczbę. Przy tem drugiem zwołaniu na przepis ten należy wyraźnie wskazać".

§ 107: Uchwały zapadają większością głosów. Przy równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Członków, wstrzymujących się od głosowania, uważa się wprawdzie za obecnych, większość głosów jednakże ustala się jedynie wedle liczby oddanych głosów".

§ 88, pkt. 7, ustęp 2: „Dokumenty, z których wynika zobowiązanie gminy wobec osób trzecich, jak również pełnomocnictwa, muszą być podpisane w imieniu gminy przez sołtysa i jednego z ławników—przy wymienieniu odnośnej uchwały gminnej, a nadto — ewent. wymaganej zgody względnie decyzji właściwej władzy nadzorczej i muszą być zaopatrzone pieczęcią gminną. Pełnomocnictwo, wystawione w myśl powyższego przepisu, jest wystarczające nawet wówczas, gdy ustawy zresztą wymagają pełnomocnictwa sądowego lub notarjalnego").

Władza nadzorcza dla wszystkich gmin wiejskich.

Władzą nadzorczą, powołaną w I instancji do zatwierdzania uchwał gmin wiejskich o pożyczkach (długoterminowych) jest wydział powiatowy.

(*Art. 36* ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych. „Władzami nadzorczemi, właściwemi do działania w myśl niniejszej ustawy, o ile ona inaczej nie postanawia, są: a) w stosunku do gmin wiejskich . . . . . wydział powiatowy").

II. Gminy miejskie.

1) na obszarze b. Królestwa Kongresowego.

Uchwala pożyczkę rada miejska na 2 kolejnych posiedzeniach większością $^2/_3$ głosów przy obecności conajmniej $^2/_3$ członków rady. Skrypt dłużny podpisuje burmistrz wzgl. prezydent i jeden członek magistratu.

(*Art. 21* dekretu z dz. 4.II-1919 r. o samorządzie miejskim, Dz. Pr. P. P. Nr. 13, poz. 140: „Do kompetencyj rady miejskiej należą: . . . . 2) . . . . zaciąganie pożyczek . . . ."

Art. 33: „Do powzięcia uchwał o zaciągnięciu pożyczek . . . . niezbędna jest zawsze obecność conajmiej $^2/_3$ członków rady . . . . Uchwała co do zaciągnięcia pożyczki winna zapaść na dwóch kolejnych posiedzeniach."

Art. 34: „Uchwały, wymagające w myśl poprzedniego artykułu większej liczby obecnych członków, zapadają większością $^2/_3$ głosów . . . . . Wstrzymujących się od głosowania uważa się za głosujących za wnioskiem."

Art. 51: „Dokumenty, przez które gmina zaciąga zobowiązania, muszą być podpisane przez burmistrza względnie prezydenta i jednego członka magistratu oraz opatrzone pieczęcią gminy.")

2) na obszarze województw wschodnich.

Uchwala pożyczkę rada miejska bezwzględną większością głosów przy obecności conajmniej 2/3 członków rady miejskiej. Skrypt dłużny podpisuje burmistrz, jego zastępca i jeden członek magistratu.

(*Art. 19* rozporządzenia Kom. Gen. Z. W. z dn. 14.VIII.1919 r., o samorządzie miejskim Dz. Urz. Z. C. Z. W. Nr. 12, poz. 99: „ . . . . W szczególności do kompetencji rady miejskiej należą i decyzji jej podlegają następujące sprawy: . . . . 2) . . . . zaciąganie pożyczek . . . . ".

Art. 31: „Do powzięcia uchwał o zaciągnięciu pożyczek . . . . niezbędna jest obecność conajmniej $^2/_3$ członków rady."

Art. 32: „Uchwały zapadają zwykłą większością oddanych głosów. W razie równości głosów przeważa głos przewodniczącego."

Art. 51: „Dokumenty, przez które gmina zaciąga zobowiązania, muszą być podpisane przez burmistrza, jego zastępcę i jednego członka magistratu oraz opatrzone pieczęcią gminy.")

3) na obszarze b. zaboru austrjackiego.

a) miasta, rządzące się ustawą z dn. 13.III-1889 r. (Dz. U. Kr. Nr. 24).

Uchwala pożyczki rada miejska bezwzględną większością głosów przy obecności conajmniej połowy członków rady, jeśli chodzi o pożyczki krótkoterminowe, zaś przy obecności conajmniej $^2/_3$ członków rady, jeśli chodzi o pożyczki długoterminowe. Skrypt dłużny podpisuje burmistrz, jeden asesor oraz dwóch radnych.

(*§ 26:* „ . . . . W szczególności należy do zakresu działania rady miejskiej: . . . . . d) . . . zaciąganie pożyczek . . . .".

§ 39: „Rada miejska nie może powziąć uchwały, jeżeli więcej niż połowa radnych nie jest na posiedzeniu obecną. Do uchwały . . . . . . podlegającej wyższemu zatwierdzeniu, potrzebną jest obecność $^2/_3$ części radnych."

§ 44: „Do ważności uchwały potrzebną jest bezwzględne większość głosów obecnych radnych. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący."

§ 49: „Dokumenty, mocą których gmina przyjmuje zobowiązania względem osób trzecich, muszą być podpisane przez burmistrza i jednego asesora.

Dokument, dotyczący interesu, do którego zawarcia potrzebne jest przyzwolenie rady lub wyższe zatwierdzenie, musi nadto być podpisany przez dwóch radnych i powołać się na to przyzwolenie lub zatwierdzenie.

W każdym razie dokument, wydany imieniem gminy, musi być zaopatrzony pieczęcią gminy.")

b) miasta rządzące się ustawą z dn. 3.VII. 1896 r. (Dz. U. Kr. Nr. 51).

Takie same przepisy, jak co do miast, wymienionych pod a).

(*§ 25*, lit. d: jak § 26, lit. d, ustawy z r. 1889.
§ 38: „ § 39 „ „ „
§ 43: „ § 44 „ „ „
§ 48: „ § 49 „ „ „

c) miasto Lwów.

Uchwala pożyczkę rada miejska na 2 posiedzeniach, oddzielonych od siebie conajmniej 1 tygodniem,

przy obecności przynajmniej 50 członków rady bezwzględną większością głosów. Skrypt dłużny podpisuje prezydent i 3 członków rady.

(§ *35* statutu miasta Lwowa, wydanego ustawą z dn. 14.X-1870 r., Dz. U. Kr. Nr. 79 w brzmieniu, ustalonem ustawą z dn. 25.V-1909 r. Dz. U. Kr. Nr. 66: „Do spraw, zastrzeżonych radzie miejskiej, należą: . . . . . . b) . . . . zaciąganie pożyczek . . . .

W sprawach, w tym ustępie b) określonych, uchwała aby miała ważność, musi być powzięta na dwóch, nie prędzej jak w 7 dni po sobie następujących posiedzeniach, odbytych w obecności przynajmniej 50 członków rady miejskiej . . . . .“.

§ *48*: „Do ważności uchwał rady miejskiej konieczną jest bezwzględna większość głosów obecnych na posiedzeniu jej członków, o ile statut niniejszy inaczej nie postanawia. Przewodniczący nie głosuje. W razie równości głosów wniosek upada.“

§ *55, ustęp 2*: „Dokumenty, mocą których gmina przyjmuje zobowiązania względem osób trzecich, podpisuje prezydent i trzech członków rady miejskiej“).

d) miasto Kraków.

Uchwala pożyczki rada miejska większością głosów przy obecności conajmniej 30 członków rady. Skrypt dłużny podpisuje prezydent i 2 członków rady.

(§ *60* statutu m. Krakowa, ogłoszonego ustawą z dnia 6.X. 1901 r., Dz. U. Kr. Nr. 108, w brzmieniu, ustalonem ustawą z dn. 12.IV. 1905 r., Dz. U. Kr. Nr. 70: „....W szczególności należą do rady miejskiej następujące przedmioty: . . . . . 11) , ... zaciąganie pożyczek . . . . “.

§ *67*: „Do ważności uchwał potrzeba oprócz przewodniczącego obecności 30 radców miejskich“.

§ *72, ustęp 2*: „ . . . . Przewodniczący . . . . . nie głosuje. W razie równości głosów wniosek jest odrzucony“.

§ *86*: Dokumenty, mocą których gmina zaciąga zabowiązania, podpisuje prezydent i dwaj członkowie rady miejskiej przez nią wyznaczeni“).

(d. n.) *Antoni Hujda.*

Przypominamy o wpłacaniu prenumeraty
za kwartał II 1930 r.

Komunikaty Związku Miejskich i Powiatowych Kas Oszczędności.

Tegoroczny kurs dokształcający dla pracowników komunalnych kas oszczędności, zorganizowany przez nasz Związek w dniach od 31-marca do 3-go kwietnia r. b., zgromadził liczne grono słuchaczy. Oprócz 2-ch prezesów Zarządów Kas, 16-tu Dyrektorów, 18-tu buchalterów i 4-ch likwidatorów na kurs uczęszczało 7-miu urzędników, wydelegowanych przez województwa warszawskie, białostockie, kieleckie, łódzkie, poleskie, wileńskie i pomorskie.

Wykłady w dniach 7 i 8-go kwietnia r. b. zorganizowane były wyłącznie dla pp. delegatów z Urzędów Wojewódzkich oraz Dyrektorów komunalnych kas oszczędności i dotyczyły analizy bilansów, metod przeprowadzania rewizyj w komunalnych kasach oszczędności oraz organizacji międzykomunalnych związków kredytowych.

Główny nacisk położony był przedewszystkiem na przedmioty praktyczne, teoretyczne wykłady natomiast miały charakter uzupełniający i ugruntowujący wiedzę stosowaną. Pp. Prelegenci udzielali wyczerpujących odpowiedzi na zapytania stawiane przez słuchaczy z zakresu polityki finansowej, propagowania oszczędności, organizacji biurowości, prawa, stosowania opłat stemplowych, księgowości, kontroli i t.p.

Wykłady obejmowały:

1)	Księgowość	godz. 13	Prel.	prof. Witold Góra
2)	Arytmetyka handlowa	„ 3	„	prof. Janusz Kwieciński
3)	Arytmetyka polityczna	„ 2	„	prof. Adam Gajęcki
4)	Organizacja biurowości i księgowości K.K.O.	„ 2	„	Główn. Insp. K. K. O. Józef Rożkowski
5)	Kontrola	„ 3	„	„ „ „ „ „
6)	Analiza bilansów	„ 4	„	prof. Witold Góra
7)	Metody przeprowadzania rewizji w K.K.O.	„ 4	„	Główn. Insp. K. K. O. Józef Rożkowski
8)	Organizacja międzykomunalnych związków kredytowych	„ 3	„	Nacz. Wydz. Min. Spr. Wewn. Dr. Kazimierz Windakiewicz
9)	Przepisy prawne o K. K. O.	„ 2	„	Dr. Kazimierz Windakiewicz
10)	Formy i sposoby zabezpieczania kredytów	„ 3	„	Mec. Władysław Kosieradzki
11)	Opłaty stemplowe	„ 3	„	Nacz. Wydz. M. Skarbu Dr Achilles Rosenkrantz
12)	Sposoby przyciągania wkładów oszczędnościowych i akcja oszczędnościowa K. K. O.	„ 2	„	Sekretarz Rady Biura Zjazd. Inst. Oszczędn. w Polsce Bolesław Mrozowski

13) Polityka kredytowa komunalnych kas oszczędności	godz. 2	Prel.	Dyr. Polskiego Banku Komunalnego Dymitr Szarzyński
14) Kredyty komunalne w komunalnych kasach oszczędności	„ 1	„	Radca Min. Spr. Wewn. A. Hujda
15) Ubezpieczenia społeczne	„ 2	„	Nacz. Wydz. Zakł. Ub. Prac. Umysł. Stanisław Sasorski
16) Stosunki komunalnych kas oszczędności z prywatnemi instytucjami kredytowemi	„ 1	„	Dyr. K.K.O. pow. Radomskiego Stanisław Winkler
17) Bank Polski i jego zastępstwa	„ 1	„	Del. Banku Polskiego Edward Bohdan
18) Polski Bank Komunalny	„ 1	„	Dyr. Polskiego Banku Komunalnego Dymitr Szarzyński
19) Bank Gospodarstwa Krajowego	„ 1	„	Del. B.G.K. J. Boguszewski
20) Państwowy Bank Rolny	„ 1	„	Del. P.B.R. Wł. Ludkiewicz
Ogółem	godz. 54		

Uczestnicy II kursu dla pracowników komunalnych kas oszczędności.

Na zakończenie kursu została zorganizowana wycieczka do Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Warszawy, gdzie słuchacze, oprowadzani przez p. vice-Dyrektora Zacharzewskiego, mieli możność zapoznać się z jej organizacją. Najwięcej interesował uczestników dział wkładów oszczędnościowych, który grupuje dziesiątki tysięcy kont ciułaczy grosza.

Ministerstwu Komunikacji tą drogą składamy podziękowanie za udzielenie zniżek kolejowych w drodze powrotnej dla słuchaczów kursu oraz Ministerstwu Spraw Wewnętrznych za łaskawe poparcie naszych starań w Ministerstwie Komunikacji.

Również na tem miejscu składamy podziękowanie Magistratowi m. st. Warszawy za zwolnienie od opłat uczestników kursu od podatku od podnajmu lokali.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

USTAWY, ROZPORZĄDZENIA, OKÓLNIKI.

Okólnik Nr. 53 Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 11 kwietnia 1930 r. Nr. SG. 2940/1. w sprawie ustanawiania i uprawnień zastępcy naczelnika zarządu komunalnej kasy oszczędności.

Wobec wątpliwości wysuniętych przez jeden z banków kredytujących komunalne kasy oszczędności, co do prawa zastępców naczelników zarządów komunalnych kas oszczędności do podpisywania za naczelników zobowiązań w imieniu kas, a to na podstawie ust. 3-go § 17-go rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1928 roku (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 424), wyjaśniam w porozumieniu z Panem Ministrem Skarbu co następuje:

W myśl wyżej przytoczonego § 17-go rozporządzenia wykonawczego (ustęp 1-szy, zdanie 1-sze) zastępca powołany—stosownie, jak w tym względzie statut danej kasy postanawia—przez radę kasy lub też wybrany z grona wieloosobowego zarządu kasy, wstępuje w razie niemożności pełnienia obowiązków kasy naczelnika kasy, w jego prawa i obowiązki. Jeżeli jednak w statucie kasy nie jest przewidziane ustanawianie zastępcy, to wówczas w razie trwałej niemożności pełnienia obowiązków naczelnika kasy, rada—lub zarząd kasy, o ile jest wieloosobowym i ma przyznane prawo wyboru swego naczelnika—powinna przystąpić bezwłocznie do wyboru innego naczelnika kasy.

Co do zakresu uprawnień normalnie ustanowionego zastępcy naczelnika kasy, w zależności od tego, czy zarząd kasy, jako organ wykonawczy, w myśl § 8-go (ustęp 5-ty, zdanie 1-sze) wymienionego wyżej rozporządzenia jest jednoosobowy, czy też kolegjalny — mogą zachodzić następujące alternatywy:

1) Przy zarządzie kasy jednoosobowym:

a) naczelnik zarządu kasy powołany jest w myśl statutu do pełnienia równocześnie obowiązków i dyrektora kasy (§ 8-my ustęp 6-ty rozp. wykon.); w tym wypadku w sposób statutem ustalony zastępca, zastępuje w obu tych funkcjach naczelnika zarządu kasy,

b) naczelnik zarządu nie jest w myśl statutu zarazem dyrektorem kasy; w tym wypadku wybrany przez radę kasy zastępca pełni tylko funkcje zarządu kasy. Zastępca ten jednak nie może pełnić obowiązków dyrektora kasy, o ile sam nie jest już dyrektorem kasy.

Zaznacza się, że zarówno w pierwszym jak i drugim wypadku zastępca naczelnika kasy podpisuje zobowiązujące kasę dokumenty łącznie conajmniej z jednym członkiem rady kasy, upoważnionym do tego przez radę kasy.

2) Przy zarządzie kasy kolegjalnym (wieloosobowym):

a) obowiązki naczelnika kasy pełni w myśl statutu dyrektor (pierwszy dyrektor); wówczas zastępować go może drugi członek zarządu, wybrany przy wyborach zarządu kasy na jego zastępcę; zastępuje go jednak o tyle jako dyrektora, o ile sam jest też dyrektorem kasy (np. drugim dyrektorem kasy),

b) naczelnik zarządu kasy nie jest w myśl statutu zarazem dyrektorem kasy; zastępuje go zastępca wybrany w tym celu z grona zrrządu; może nim być również i dyrektor kasy, o ile sam wchodzi w skład zarządu kasy.

W obu ostatnich wypadkach współpodpisującym dokumenty pociągające za sobą zobowiązania kasy jest conajmniej jeden z pozostałych członków zarządu kasy.

Przy wszystkich powyższych alternatywach może być pozatem upoważniony przez radę kasy do podpisu dokumentów zobowiązujących kasę, nadto dyrektor kasy nie będący członkiem zarządu kasy; zawsze jednak wtedy do ważności dokumentu wymagany jest współpodpis conajmniej jednego członka zarządu (§ 17-ty ustęp 5-ty rozp. wykon.), którym może być i naczelnik zarządu.

Wyjaśnienia powyższe zechce Pan Wojewoda podać do wiadomości podległym związkom komunalnym powiatowym i miejskim i komunalnym kasom oszczędności, a zarazem polecić, aby tam, gdzie przepisy statutowe na to pozwalają, a gdzie wyboru zastępcy naczelnika zarządu kasy dotychczas nie uskuteczniono, wybór ten został w drodze formalnej dokonany.

KRONIKA KRAJOWA.

Walne Zgromadzenie delegatów kas oszczędności Związku Lwowskiego.

W dniu 16 marca r.b. odbyło się Walne Zgromadzenie delegatów kas oszczędności Związku Lwowskiego, przy licznym współudziale uczestników, jak również: delegatów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Ministerstwa Skarbu, Banku Gospodarstwa Krajowego, Banku Polskiego, Państwowego Banku Rolnego, Związku Miejskich i Powiatowych Kas Oszczędności, oraz Związku Komunalnych Kas Oszczędności Województwa Śląskiego.

Porządek dzienny obejmował następujące punkty:

1. Otwarcie zjazdu, zagajenie,
2. Wybór przewodniczącego, zastępcy i sekretarza,
3. Referat o organizacji Związków Kas Oszczędności— Dr. Stefan Uhma,
4. Referat o polityce finansowej Kas Oszczędności— Leon Ziobrowski.
5. Odczytanie protokułu z ostatniego Zgromadzenia,
6. Sprawozdanie z działalności Wydziału i biura za r. 1929.
7. Sprawozdanie Komisji kontrolującej i wniosek na udzielenie Wydziałowi absolutorjum za r. 1929,
8. Preliminarz na r. 1930 i wysokość wkładki na r. 1930.
9. Sprawozdanie z lustracji,
10. Wybór uzupełniający 5 członków Wydziału na lat 3,
11. Wybór 3 członków Komisji kontrolującej na 1 rok.
12. Wnioski i interpelacje.

Zjazd przewodniczących rad, naczelników zarządów i dyrektorów komunalnych kas oszczędności wojew. Lubelskiego.

W dniach 28 i 29 marca r. b. odbył się w Lublinie Zjazd przewodniczących rad, naczelników zarządów i dyrektorów komunalnych kas oszczędności województwa Lubelskiego, na którym wygłoszono następujące referaty:

1) Rozwój samorządowych instytucyj kredytowych województwa Lubelskiego w roku 1929— ref. mgr. Dziadosz.

2) Nadzór nad komunalnemi kasami oszczędności (uwagi po-lustracyjne) — ref. Dr. A. Goldfinger.

3) Sposoby wykonywania kontroli nad działalnością organów komunalnych kas oszczędności — ref. Dyr. Rożkowski.

4) Stosunek komunalnych kas oszczędności do gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych — ref. Dyr. Bonikowski.

5) Współpraca Państwowego Banku Rolnego z komunalnemi kasami oszczędności na tle potrzeb gospodarczych, rolnictwa — ref. Dyr. P. B. R. Teofil Narbutt.

6) Wymagania P. B. R. przy udzielaniu kredytów. Nacz. mgr. Mucha.

7) Komunalna kasa oszczędności, jako zastępca Banku Rolnego — ref. Edward Bohdan.

8) Bank Gospodarstwa Krajowego, a komunalne kasy oszczędności — ref. Dyr. Siarkiewicz.

9) Technika akcji oszczędnościowej komunalnych kas oszczędności — ref. B. Mrozowski.

Ożywiona dyskusja w związku z wygłoszonemi referatami dała możność szczegółowego omówienia szeregu najbardziej w chwili obecnej istotnych potrzeb komunalnych kas oszczędności.

Przedstawiciele władzy nadzorczej oraz P. B. R. z naciskiem podkreślili, że niezbędnym warunkiem szybkiego i trwałego rozwoju akcji kredytowej i oszczędnosciowej kom. kas oszcz. jest przedewszystkiem stały wzrost kapitału zakładowego i odpowiedni dobór personelu fachowego.

Wzrost oszczędności w P. K. O.

W miesiącu marcu r. b. wzrósł znacznie ruch oszczędnościowy w P. K. O.

Przyrost kapitału na r-kach oszczędnościowych wynosił w marcu r. b. Zł. 10.405.497 zaś o przeszło jeden miljon więcej niż w lutym r. b.

W ciągu marca r.b. P. K. O. wydała 20.300 nowych książeczek, co wobec zlikwidowania 4.522 sztuk książeczek uprzednio wydanych stanowi przyrost 15.778 sztuk książeczek.

Zaokrąglanie sum, przekazywanych pocztą.

Dyrekcja Poczt w Warszawie zleciła urzędom pocztowym przyjmowanie przekazów pocztowych w sumach zaokrąglonych. Pozycje groszowe mają być zaokrąglone do gr. 5.

Zarządzenie powyższe spowodowane zostało trudnościami, jakie wynikają przy wydawaniu reszty drobnym bilonem.

Wypłacalność w lutym r. b.

Wiadomości Statystyczne ogłaszają liczbę weksli protestowanych za m-c luty r.b. ogółem zaprotestowano w lutym r.b. 453.298 sztuk weksli wobec 495.157 sztuk weksli w styczniu r. b., na sumę zł. 112.105.000 wobec zł. 121.111.000.— przeciętna suma weksla protest. zł. 247.— w porównaniu zatem z grudniem i styczniem ilość protestów zmniejszyła się.

Na poszczególne okręgi przypada:

	Liczba weksli:	na Zł.	Przeciętna:
M. st. Warszawa	88.958	25.594.000.—	288
Żyrardów	575	92.000.—	160
Łódź	36.895	8.994.009.—	244
Pabjanice	1.708	341.000.—	200
Tomaszów Mazowiecki	708	123.000.—	174
Zgierz	642	150.000.—	233
Kielce	5.178	858.000.—	166
Będzin	3.821	498.000.—	130
Częstochowa	5 312	891.000.—	168
Dąbrowa Górnicza	1.382	197.000.—	143
Sosnowiec	6.088	1.304.000.—	214
Zawiercie	2.051	301.000.—	147
Lublin	9.754	2.000.000.—	205
Białystok	5.426	1.005.000.—	185
Wilno	9.894	1.772.000.—	179
Nowogródek	888	199.000.—	224
Brześć n/Bugiem	3.649	527.000.—	144
Łuck	3.875	990.000.—	256
Poznań	10.335	6.654.000.—	644
Bydgoszcz	4.422	2.152.000.—	487
Toruń	1.900	781.000.—	411
Katowice	4.084	1.619.000.—	396
Królewska Huta	2.705	639.000.—	236
Mysłowice	372	77.000.—	207
Bielsko	1.001	834.000.—	334
Cieszyn	317	116.000.—	367
Kraków	9.150	3.839.000.—	420
Biała	605	189.000.—	313
Lwów	11.085	3.753.000.—	339
Stanisławów	1.736	386.000.—	222
Tarnopol	1.318	374.000.—	283

Protesty weksli przez sądy.

Prawo wekslowe przewiduje możliwość sporządzania protestów wekslowych przez sądy I instancji. Wkrótce mają sądy dostać odpowiednie instrukcje w sprawie protestów. Będą wobec tego obok notarjuszy i urzędów pocztowych również zajmować się protestami.

Nowe województwo.

Organizacje społeczne i gospodarcze miasta Płocka zabiegają o stworzenie nowego województwa z siedzibą w Płocku. W tym też celu wystosowały memorjał do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Rady Ministrów w sprawie utworzenia województwa płockiego. W memorjale tym proszą Rząd, aby przy ustalaniu nowego podziału administracyjnego Rzeczypospolitej uznano Płock za siedzibę władz wojewódzkich.

Narada eksportowa.

Na dzień 11 b. m. zwołana została w Izbie przemysłowo-handlowej narada przedstawicieli wszystkich większych organizacyj gospodarczych w Warszawie. Konferencja powyższa miała na celu omówienie zogadnienia wzmocnienia aktywności naszego bilansu handlowego. Nadto omówiona została sprawa wyzyskania, względnie uzyskania nowych rynków zbytu dla poszczególnych gałęzi przemysłu.

Komercjalizacja kolei.

Wkrótce ma wejść w życie dekret p. Prezydenta Rzeczypospolitej o komercjalizacji Polskich Kolei Państwowych.

W związku z powyższem stała się aktualną sprawa ścisłego obliczenia majątku P.K.P.

Według przybliżonego szacunku, dokonanego przez Ministerstwo Komunikacji; wartość wszystkich objektów kolejowych, taborów, maszyn i t. p. wynosi około jeden miljard złotych w złocie.

KRONIKA ZAGRANICZNA.

Światowy obieg pieniężny.

Na dzień 20.III r. b. polski obieg pieniężny wyrażał się sumą Zł. 1.428.546.000.— w czem: biletów Banku Polskiego—Zł. 1201.065.— oraz biletów zdawkowych i bilonu — Zł. 227.481.000.— Poniżej podajemy zestawienie obiegu pieniężnego ważniejszych krajów świata w miesiącu lutym r. b. (w tysiącach).

Niemcy	— Rmk.	4.722 000.—	— zł	10.024.806.—
Austrja	— Sch.	974.000.—	— „	1.221.396.—
Belgja	— Fr.	13.992.000.—	— „	17.336.088.—
Bułgarja	— Leva	3.148.000.—	— „	201.472.—
Danja	— Kr.	352.000.—	— „	840.576.—
Hiszpanja	— Pes.	4.431,000.—	— „	7.621,320.—

Estonja	— Ekr.	33.300.—	— Zł. 79.520.—
Stany Zj. Am. Pół.	— Dol.	2.729.000.—	— „ 24.274.455.—
Finlandja	— Mark.	1.369.000.—	— „ 306.656.—
Francja	— Fr.	71.116.000.—	— „ 24.819.484.—
Grecja	— Dr.	4.842.000.—	— „ 556 830.—
Węgry	— Pengö	441.000.—	— „ 687 519.—
Włochy	— Lire	16.168.000.—	— „ 7.582.792.—
Japonja	— Yen	1.406.000.—	— „ 6.246.858.—
Łotwa	— Łat	84.000.—	— „ 144.480.—
Litwa	— Lit.	99.000.—	— „ 882 486.—
Norwegja	— Kr.	297.000.—	— „ 709.236.—
Holandja	— Guld.	837.000.—	— „ 2.998.971.—
Polska	— **Zł.**	**1.510.000.—**	— „
Portugalja	— Esc.	1.906 000.—	— „ 18.358.592.—
Rumunja	— Lei	19.717.000.—	— „ 1.045.001.—
Anglja	— F. szt.	346.800.—	— „ 15.044.530.—
Rosja Sow.	— Rb.	2.512.000.—	— „ 11.520.032.—
Szwecja	— Kr.	534.000.—	— „ 1.275.192.—
Szwajcarja	— Fr.	893.000.—	— „ 1.535.960.—
Czechosłowacja	— Kor.	6.838.000.—	— „ 1.806.242.—
Jugosławja	— Din.	5.560.000.—	— „ 9.562.200.—

Światowe rezerwy złota.

Złoto, na którem opiera się nasz współczesny system walutowy, jest gromadzone przez Banki Centralne (emisyjne) państw. Konieczność posiadania pokrycia złotem, względnie walutami, zaliczonemi do pokrycia, obiegu pieniężnego, stwarza owe wielkie rezerwy złota, których nagromadzenie daje się odczuwać szczególnie w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej i Francji. W związku z podaną powyżej tablicą obiegu pieniężnego świata, podajemy poniżej stan rezerw złoto-dewizowych w m—cu lutym r.b. Wyprowadzić stąd procentowość pokrycia bardzo łatwo.

kraj:		w walucie kraju: (w tysiącach)	w złotych:
Niemcy	— Rmk.	2.828.000.—	— zł. 6.003.844.—
Austrja	— Sch.	688.000.—	— „ 862.752.—
Belgja	— Fr.	8.632.000.—	— „ 10.695.048.—
Bułgarja	— Leva	1.752.000.—	— „ 112.128.—
Danja	— Kr.	200.000.—	— „ 477.600.—
Hiszpanja — (zł. i dewiz.)	Pes.	2.652.000.—	— „ 5.789.520.— (łącznie)
„ — (srebro)		714.000.—	
Estonja	— Ekr.	24.600.—	— „ 58.745.—
Stany Zj. Am. Półn.	— Dol.	3.146 000.—	— „ 27.983.670.—
Finlandja	— Mark.	1.343.000.—	— „ 300.832.—
Francja	— Fr.	68.625.000.—	— „ 23.950.125.—
Grecja	— Dr.	3.185.000.—	— „ 366.275.—
Węgry	— Pengö	188.000.—	— „ 293.092.—
Włochy	— Lire	11.855.000.—	— „ 5.559.995.—
Japonja	— Yen	1.048.000.—	— „ 4.656.264.—
Łotwa	— Łat	80.000.—	— „ 137.600.—
Litwa	— Lit.	120.000.—	— „ 1.069.680.—
Norwegja	— Kr.	174.000.—	— „ 415.512.—
Holandja	— Guld.	638.000.—	— „ 2.285.954.—
Polska	— **Zł.**	**1.062.000.—**	
Portugalja	— Esc.	9.000.—	— „ 86.688.—
Rumunja	— Lei	14.160.000.—	— „ 750.480.—
Anglja	— Funt szt.	152.000.—	— „ 6.593.912.—
Rosja	— Rb.	359 000.—	— „ 1.646.374.—
Szwecja	— Kr.	477.000.—	— „ 1.139.076.—
Szwajcarja	— Fr.	927.000.—	— „ 1.594.440.—
Czechosłowacja	— Kor.	3.241.000.—	— „ 855.654.—
Jugosławja	— Din.	162.000.—	— „ 278.640.—

Dane liczbowe dla zestawienia stanu oszczędności świata.

„Bulletin Mensuel de Statistique" wydawany przez sekretarjat Ligi Narodów przynosi w zeszycie Nr. 2 z r. b. wiele ciekawego materjału statystycznego, dotyczącego finansów świata. Powyżej podaliśmy zestawienie obiegu pieniężnego i statystykę rezerw złoto-dewizowych. Obecnie podajemy stan oszczędności na dzień 31.I r. b., zaznaczając, że stan ten nie może dokładnie ilustrować każdego zaoszczędzonego grosza w danem państwie, gdyż są to zazwyczaj pozostałości r-ków oszczędnościowych w większych, względnie centralnych instytucjach oszczędności (od nas P. K. O.), bez uwzględnienia drobnych instytucyj, jak kasy i spółdzielnie. Zestawienie poniższe ma więcej na celu zobrazowanie stanu oszczędności i zdolności oszczędzania różnych narodów. Zestawione tu cyfry stan ten wyraźnie pokazać winny.

kraj:		w walucie kraju: (w tysiącach)	w złotych:
Niemcy	— Rmk-	9.016.000.—	19.140.968.—
Austrja	— Sch.	946.000.—	1.186.284.—
Belgja	— Fr.	5.679.000.—	7.036.281.—
Bułgarja	— Leva	618.000.—	39.552.—
Danja	— Kr.	2.047.000.—	4.888.236.—
Hiszpanja	— Pes.	243.000.—	417.960,—
Stany Zjedn. Am. Półn.	— Dol.	4.333.000.—	38.542.035.—
Finlandja	— Mark.	4.484.000.—	1.004.416.—
Francja	— Fr.	11.023.000.—	3.847.027.—
Grecja	— Dr.	335.400.—	38.571.—
Węgry	— Pengö	57.000.—	88.863.—
Włochy	— Lire	24.859.000.—	11.658.871.—
Japonja	— Yen	3.462.000.—	15.381.666.—
Norwegja	— Kr.	1.795.000.—	4.287.460.—
Holandja	— Guld.	601.000.—	2.153.383.—
Rumunja	— Lei	206.000.—	10.918.—
Anglja	— F. szt.	357.300.—	15.487.017.—
Rosja Sowiecka	— Rb.	589.200.—	2.702.071.—
Szwecja	— Kr.	277.000.—	661.476.—
Szwajcarja	— Fr.	1.827.000.—	3.142.440.—
Czechosłowacja	— Kor.	17.788.000.—	4.696.032.—
Jugosławja	— Din.	113.300.—	194 876.—
Polska	**w P. K. O. —**		**180.420**
	w komunalnych kasach oszcz. —		**417.268**

Kursy polskich pożyczek na giełdzie w Nowym Jorku.

W okresie od 24—29 marca r. b. płacono na giełdzie w Nowym Jorku za polskie pożyczki (obligacje) po kursie wyższym od kursu poprzedniego tygodnia.

Poniżej podajemy kursy pożyczek 3 pożyczek państwowych i 2 komunalnych.

8% pożyczka dolarowa z r. 1925:

kurs przeciętny	97.38
najniższy	97.—
najwyższy	97.75
końcowy	97.13

7% pożyczka dolarowa (stabilizacyjna) z 1927 r.

kurs przeciętny	87.19
najniższy	86.—
najwyższy	88.38
końcowy	87.88

6% pożyczka dolarowa z r. 1920:

kurs przeciętny	80.25
najniższy	79.50
najwyższy	81.—
końcowy	79.50

7% pożyczka dolarowa m. Warszawy z r. 1928:

kurs przeciętny	82.75
najniższy	81.75
najwyższy	83.75
końcowy	82.38

7% pożyczka dol. woj. śląskiego z r. 1928:

kurs przeciętny	80.31
najniższy	79.—
najwyższy	81.63
końcowy	76.—

Niemieckie cła prohibicyjne.

Nowy Rząd Rzeszy Niemieckiej w ogłoszonym planie gospodarczym zapowiada wprowadzenie wyższych stawek celnych od całego szeregu artykułów. Między innemi ma być podwyższone cło od wwozu jęczmienia, żyta, nabiału i nierogacizny i t. p. Ponieważ artykuły te stanowią główne pozycje w polskim eksporcie do Niemiec, w sferach gospodarczych polskich wywołało to wielkie zaniepokojenie.

Cła prohibicyjne mają wejść w życie z dniem 1 maja r.b. Ograniczenia celne, które zarządzenie to wprowadziłoby, godzą w eksport polski, a szczególnie niekorzystnie odbić się mogą na eksporcie rolniczym. Zarządzenie to postawiłoby ostatnio podpisane przez Rząd Rzeszy i Polskę traktaty handlowe wobec niemożności zrealizowania.

Polska a genewska konwencja celna.

Termin przystąpienia Polski do konwencji genewskiej w sprawie rozejmu celnego upływa z dniem 15 b. m.

W związku z tem odbyła się dn. 7 b. m. w Ministerstwie Przemysłu i Handlu wielka konferencja po przewodnictwem p. viceministra Dr. F. Doleżala, w której wzięli udział przedstawiciele sfer gospodarczych. Prezydjum Izby Przem.-Handl., przedstawiciele Centralnego Związku Polskiego Przemysłu, Handlu, Finansów i Górnictwa, przedstawiciela organizacyj rolniczych i t. p.

Omówiono dokładnie sprawę rozejmu celnego i konwencji genewskiej. Uchwał żadnych nie powzięto. Natomiast Rząd ma w najbliższym czasie powziąć decyzję, określającą stanowisko Polski, wobec rozejmu celnego.

GIEŁDA.

Z giełdy pieniężnej.

W dniu 15 kwietnia r. b. notowano na Giełdzie Pieniężnej w Warszawie:

Dolary 8.87—8.91

Papiery %% w zł. zł.:

7% listy zast. Pań. Banku Roln.	83.25
8% listy zast. Pań. Banku Roln.	94.—
7% listy zast. Banku Gosp. Kraj	83.25
7% obligacje Banku Gosp. Kraj.	83.25
8% oblig. Budowl. Banku Gosp. Kraj.	93.—
8% listy zast. Banku Gosp. Kraj.	94.—
8% obligacje Banku Gosp. Kraj.	94.—
8% obligacje Pol. Banku Komunal.	93.—

Papiery %% państwowe:

5% Pań. poż. Konwer. 1924 r.	55.—
4% Prem. Poż. Inwestycyjna (100 zł. zł.)	121.50 —122.—
5% Poż. Premjowa 5.II-1926 r. (5 dol)	—
10% Pożyczka kolejowa	102.50—
7% poż. stabilizacyjna	—
Akcje Banku Polskiego	168.—

Pozatem kosztują:

Ruble złote — (w żądaniu) —	4.695
Ruble srebrne (1 rb. 50 kop.) —	2.10
Ruble srebrne (drobny bilon)	1.03

Gram czystego złota — 5.9244.

Z giełdy zbożowej.

W dniu 15 kwietnia 1930 r. notowano na Warszawskiej giełdzie zbożowej przy obrotach średnich: żyto—22.50—23.50, pszenica—38.50 —39.50, owies jednolity — 19.— —20.—, jęczmień—22.— —26.—

Ceny za 100 kg. Tendencja spokojna. Obroty średnie.

OGŁOSZENIE.

Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Zdołbunowskiego w Zdołbunowie podaje do powszechnej wiadomości, że stosownie do uchwały Rady Kasy z dnia 29 marca 1930 roku została określona następująca wysokość stopy procentowej od lokat gotówkowych w Kasie, obowiązująca od dnia 1.4. b. roku:

a. Wkłady oszczędnościowe.

1) z wypowiedzeniem natychmiastowem 5%
2) „ „ powyżej 3 miesięcy 6%
3) „ „ rocznem 8%

b. Rachunki bieżące czekowe 5%.

Zarząd.

Dyrektor komunalnej kasy oszczędności zmieni posadę na równorzędną lub buchaltera większej kasy w mieście, posiadającem gimnazjum.
Wiadomości „Oszczędność“ dla „Kresowiaka“.

Zarząd Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu Brasławskiego podaje do wiadomości, że oprocentowanie wkładów oszczędnościowych z dniem 1 lipca 1930 roku wynosić będzie 9% w stosunku rocznym.

Zarząd.

Bilans Komunalnej Kasy Oszczędności Powiatu Oszmiańskiego w Oszmianie.

dnia 31 grudnia 1929 roku.

Stan czynny (aktywa)

	zł.	gr	zł.	gr
Kasa (gotówka)	22629	42		
R-ki bieżące w instytut. kredytowych:				
a) w bankach państwowych	3187	—		
b) w P. K. O.	2119	92		
c) w instyt. kredytowych komunalnych	1004	46	28940	80
Papiery wartościowe własne:				
a) państwowe	2004	45		
b) komunalne	3244	—	5248	45
Weksle zdyskontowane	4000	—		
Pożyczki na weksle	223078	50		
Weksle w dochodzeniu sądowem	13631	67	240710	17
Pożyczki terminowe na zastaw papierów wartościowych			1150	—
Pożyczki komun. (udzielone przez Kasę):				
a) powiatowym związkom komun.	2000	—		
b) gminom wiejskim	9200	—		
c) gminnym kasom poż-oszczędn.	38768	50	49968	50
Ruchomości			2750	16
R ó ż n e			2281	75
Procenty i prowizje roku przyszł.			2562	29
R A Z E M			333612	12
Różni za gwarancje, wydane przez Kasę			227600	—
Weksle do inkasa			21529	01
R A Z E M			582741	13

Stan bierny (pasywa)

	zł.	gr.	zł.	gr.
Kapitał zakładowy	20000	—		
Fundusz zasobowy	100	—		
Fundusz wyrównawczy	200	—		
Fundusz budowlany	36	—	20336	—
Wkłady instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawnopublicznych (kasy chorych, izby przemysłowo-handlowe i t. p.):				
a) rachunki czekowe, kont. 40			56586	88
Wkłady osób fizycznych i firm prywatnych:				
a) bezterminowe, kont. 547	27513	20		
b) termin. ponad 3 miesiące i warun., kont 5	25481	40	52994	60
Kredyty udzielone kasie:				
a) przez Banki Państwowe			195157	70
R ó ż n e			2228	24
Procenty i prowizje roku przyszł.			5388	70
Zysk za r. 1929			920	—
R A Z E M			333612	12
Gwarancje wydane przez Kasę			227600	—
Różni za inkaso			21529	01
R A Z E M			582741	13

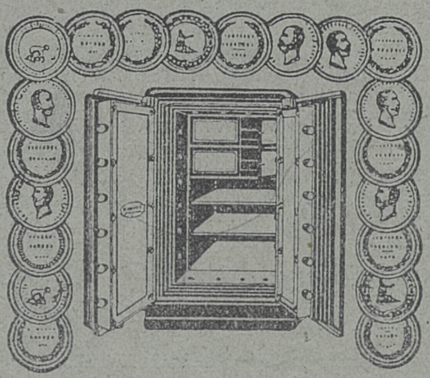
Dyrektor *Władysław Zawistowski.*
Księgowy *Zygmunt Legan.*

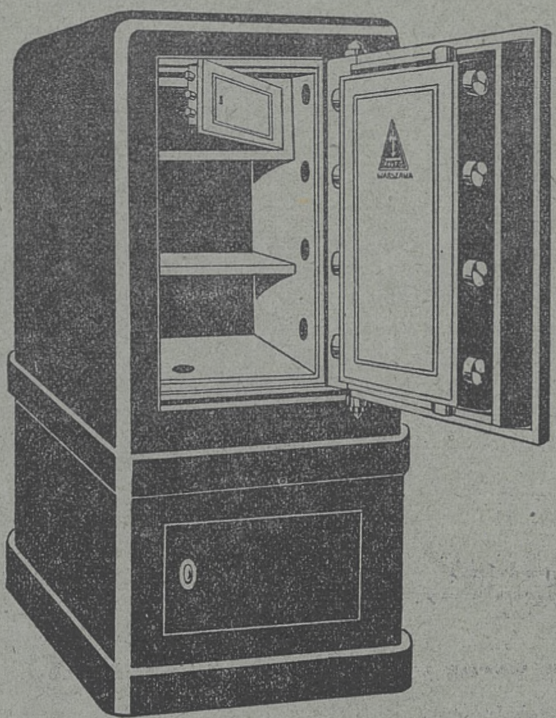
Zarząd Kasy:
Bronisław Polionis, Bronisław Masalski. Michał Masłowski.

Rachunek Strat i Zysków

za 1929 rok

Procenty wypłacane	22882	74	Procenty otrzymane	32034	03
Wydatki osobowe	13035	80	Prowizje „	3040	40
„ rzeczowe	5330	83	Zwrot kosztów protestu, sądowych i innych	7400	51
10% amortyzacji ruchomości	305	57			
Czysty zysk za 1929 r.	920	—			
	42474	94		42474	94

Druk Jana Górnickiego — Warszawa, Nowy Świat 57. Tel. 152-16.